

## TAVALLISIMPIA LASTEN SAIRASTAMIA INFEKTIOITA NIIDEN ITÄMISAIKA, OIREET, HOITO-OHJEET JA ERISTÄMISTARVE

### YLEISIÄ OHJEITA !

-Hyvä käsihygienian merkitys korostuu lasten päivähoitopaikoissa/kouluissa sekä lasten että henkilökunnan kohdalla. Usein pelkkä käsien pesu vedellä ja saippualla riittää, mutta myös käsien desinfektio voi joissain tilanteissa olla tarpeen joko korvaamaan käsien pesu tai tehostamaan sitä.

-Oikea aivastamis- ja yskimistekniikka! Jos ei ole paperinenäiliinaa käytössä, niin sitten yskitään tai aivastetaan kyynärtaipeeseen ja sen jälkeen käsien pesu. Nenäliina roskeen.

-Jatkossa mainituissa ohjeissa on tartuntojen leviämisen ehkäisemiseksi suositeltu eristämisen tarve päivähoitosta/koulusta. Näissä ei ole otettu kantaa lapsen toipumisen kannalta tarpeelliseen poissaoloon hoidosta/koulusta. Hyvä perussääntö on vähintään YKSI KUUMEETON päivä!

- Kuume on merkki elimistön tulehdusreaktiosta, joista valtaosa aiheutuu virusten tai bakteerien aiheuttamista infektioista. Peräaukosta mitattuna 37 astetta on vielä normaali lämpö, pienellä vauvalla 37,5 on vielä normaali lämpötila. Jos lapsen lämpö on levossa mitattuna yli 38 astetta, sitä voi pitää jo kuumeena. Kuumelääkettä suositellaan annettavaksi silloin, kun kuume nousee yli 38,5 astetta. Lääkkeitä käytetään suositusten mukaisesti eli lapsen paino ja ikä huomioiden.

### ANGIINA ELI NIELUTULEHDUS

Itämis aika: 2-5 vrk  
Tartuntatapa: pisaratartunta  
Oireet: kuume, kurkkukipu  
Hoito: antibioottikuuri 7-10 vrk , kuume- ja särkylääke, juominen  
Eristämistarve: 24 h lääkehoidon aloittamisesta, toipumistarve lapsen voinnin mukaan

### ENTEROVIRUKSET ( Enterorokko)

Itämis aika: 3-6 vrk (mutta voi olla lyhempikin)  
Tartuntatapa: pisaratartunta sekä ulosteen välityksellä  
Oireet: lievä ylähengitystieinfektio, kuume, kurkkukipu, rakkulat nielussa, kasvoilla, kämmenissä ja jalkapohjissa, vatsaoireet  
Hoito: oireenmukainen hoito, kipu- ja kuumelääkitys, juominen

Eristämistarve: ei eristämistarvetta

#### KIHOMADOT

Itämis aika: tartunnasta oireiluvaiheeseen 1-2 kk  
Tartuntatapa: suun kautta munien välityksellä  
Oireet: kutina peräaukon seudulla (erityisesti yöllä), heräily, yökastelu  
Hoito: samanaikainen hoito kaikille samassa taloudessa asuville, itsehoitovalmiste (Pyrvin) tai lääkärin määräämä hoito, kynsien leikkaaminen lyhyiksi  
Eristämistarve: 1 vrk lääkehoidon aloittamisesta

#### KURKUNPÄÄN TULEHDUS ELI LARYNGIITTI

Itämis aika: 3-16 vrk (parainfluenssavirus, n. 70 %:ssa aiheuttajana)  
Tartuntatapa: pisaratartunta, suora kontakti  
Oireet: käheä, kumea, "haukkuva" yskä, hengityksen rohina ja vaikeutuminen (stridor)  
Hoito: käheä yskä ilman hengitysvaikeutta ei vaadi hoitoa, kotikonsteina viileä ulkoilma tai haalea vesihöyry voivat toimia hoitona. Mikäli hengitysvaikeutta, ensihoitona otetaan lapsi syliin istuvaan asentoon ja voidaan kokeilla em. hoitokeinoja. Jos kotikonsteista ei apua, yhteys lääkäripäivystykseen.  
Eristämistarve: ei eristämistarvetta

#### MAHATAUTI ( Ripuli/oksennustauti)

Itämis aika: riippuu taudinaiheuttajasta, mutta yleensä lyhyt 12h - 2vrk  
Tartuntatapa: suoraan potilaasta, eritteistä, kontaminointuneilta pinnoilta  
Oireet: oksentelu, ripulointi, kuume, vatsakipu  
Hoito: riittävä nesteytys kuivumisen ehkäisemiseksi  
Eristämistarve: yksi oireeton päivä

#### MÄRKÄRUPI

Itämis aika: 2-5 vrk  
Tartuntatapa: käsien välityksellä  
Oireet: ensin vesirakkula, joka puhkeaa ja erittää kudostenestettä, vesirakkula kuivuu kellertäväksi karstaksi tai ruveksi, useimmiten alkaa sierainaukosta tai suupielestä ja voi levitä eri puolelle kehoa  
Hoito: lääkärin määräämä hoito; joko pelkkä paikallisvoide tai paikallisvoide ja antibiootti yhdessä  
Eristämistarve: 1 vrk suun kautta otettavan antibiootin ja 2 vrk paikallisen antibioottivoiteen aloittamisesta

## NUHAKUUME ( Hengitystieinfektio eli flunssa)

Itämis aika:	1-3 vrk
Tartuntatapa:	kosketustartunta, ilmateitse pisaratartunta, epäsuorasti eritteisten esineiden(esim. lelujen) pinnoilta
Oireet:	nuha, yskä, kurkkukipu, kuume, silmän sidekalvon punoitus
Hoito:	oireiden mukainen hoito, tarv. kipu- ja kuumelääkitys, nesteytys
Eristämistarve:	lapsen voinnin mukaan, 1 kuumeeton päivä

## ONTELOSYYLÄT ELI MOLLUSKAT

Itämis aika:	2 vko-6 kk
Tartuntatapa:	ihokosketus
Oireet:	2-6 mm:n läpimittaiset syyvät iholla, pääasiassa taiteissa, voivat toki levitä eri puolelle vartaloa. Erityisen yleinen kuivaihoisilla atoopikkolapsilla
Hoito:	häviävät usein ajan myötä itsestään. Jos lapsella on vain muutama syyvä, ne voivat hävitä kun syyvät rikkoo neulalla tai pinsetillä. Hyvä ihon perushoito.
Eristämistarve:	ei eristämistarvetta

## PARVOROKKO

Itämis aika:	6-21 vrk
Tartuntatapa:	pisaratartunta
Oireet:	alkaa usein poskien punoituksena, jota seuraa vartalolta raajoihin leviävä verkkomainen ihottuma, kuume, päänsärky
Hoito:	oireenmukainen
Eristämistarve:	oireiden alkaessa taudin tartuttavuus on ohi, ei eristämistarvetta

## RAUHASKUUME (Mononukleosis eli pusutauti)

Itämis aika:	7-50 vrk
Tartuntatapa:	yleensä limakalvokontakti
Oireet:	alle kouluikäisillä yleensä lievä taudinkuva, vanhemmilla korkea kuume, kurkkukipu, imusolmukkeiden suureneminen kaulan ja leuan alueella, pernan suureneminen, n. 10 %:lla punapilkkuinen ihottuma
Hoito:	oireenmukainen, särky- ja kuumelääke, nesteytys, fyysisten ponnistusten välttäminen
Eristämistarve:	ei eristystä, virusta on runsaasti oireettomilla henkilöillä

## SILMÄTULEHDUS

Tartuntatapa:	yleensä taustalla muu bakteerin tai viruksen aiheuttama
---------------	---

Oireet: infektio, lapsilla usein nuhakuume  
silmien punoitus, rähmiminen, kirvely, rikantunne silmässä  
Hoito: silmien puhdistus, usein paranevat kuitenkin itsestään,  
koska aiheuttajina samat virukset, jotka  
aiheuttavat hengitystieinfektioitakin  
märkäiseen, voimakasoireiseen silmätulehdukseen lääkärin  
määräämä antibioottivoide/tipat,  
Eristämistarve: eristäminen ei ole yleensä tarpeen, oireiden voimakkuus  
ratkaisee poissaolon

## SYYHY

Itämisäika: muutama viikko  
Tartuntatapa: ihokontakti  
Oireet: kiusallinen kutina, etenkin iltaisin ja öisin, oireet korostuvat  
pakaraseudussa, ranteissa ja sormen väleissä , epämääräiset  
näppylät, ranteissa ja kämmenissä käytäviä  
Hoito: permetriinivoide, joka levitetään varpaankärjistä  
leuankärkeen, unohtamatta genitaaleja ja sormenvälejä,  
annetaan vaikuttaa 8-15 h ja pestään pois, vuodevaatteiden  
ja ihoa vasten olevien vaatteiden pesu , kaikki samassa  
taloudessa asuvat hoidetaan samanaikaisesti  
Eristämistarve: kunnes hoidettu

## SYYLÄT

Itämisäika: muutamasta viikosta 6-8 kk  
Tartuntatapa: kosketustartunta  
Oireet: usein käsissä tai jalkapohjissa olevia ihosta pallomaisesti  
kohoavia viruksen aiheuttamia kasvaimia, jalkapohjissa voi  
olla myös ihon sisään kasvavia syyliä.  
Hoito: häviävät itsestään, 65 % n. 2 vuotta ilmestymisen jälkeen.  
Itsehoitovalmisteina salisyyli-maitohappovalmisteet  
liuksena, voiteena, geelinä tai laastarina. Teippihoito!  
Eristämistarve: ei eristämistarvetta

## TULIROKKO

Itämisäika: 1-5 vrk,  
Tartuntatapa: pisaratartunta  
Oireet: kuume, kurkkukipu, päänsärky, punoittava ja turpea kieli  
(mansikkakieli), ihottuma joka esiintyy hentona punoituksena,  
kasvoissa suun ympärillä vaalempi alue  
Hoito: antibioottihoito  
Eristämistarve: 1 vrk antibioottihoidon aloittamisesta, mutta yleensä lapsi  
tarvitsee pidemmän toipumisajan

## TÄIT

Itämisaika:	1-2 vrk
Tartuntatapa:	munat siirtyvät esim. päähineiden välityksellä ihmisestä toiseen, lisäksi yhteiset harjat ja kammat ovat mahdollisia tartuntatapoja
Oireet:	kutina hiuspohjassa, puremajäljet ovat pistemäisiä, mutta punoittavat selvästi, yleensä niskassa ja korvien takana
Hoito:	täishampoo,/liuushoito, hoito toistetaan viikon kuluttua. Saivareiden poistamiseksi hiusten kampaaminen tiheällä kammalla. Pähineiden ja vuodevaatteiden pesu vähintään 60 asteessa. Pesua kestävämmien vaatteiden/esineiden pakastus.
Eristämistarve:	lapsen voi viedä päivähoidon ensimmäisen hoitokerran jälkeen

## VAUVAROKKO ELI KOLMEN PÄIVÄN KUUME

Itämisaika:	5-15 vrk
Tartuntatapa:	eritteiden ja käsien välityksellä
Oireet:	yleensä ½-2-vuotiaiden lasten tauti. 3-4 päivän korkea kuume ärtyisyyttä, lievää yskää ja nuhaa, löysiä ulosteita, kuumeen laskiessa iholle voi ilmaantua punaläiskäistä tai näppyläistä ihottumaa, joka yleensä alkaa korvien seudulta leviten sieltä kasvoille niskaan ja vartalolle. Ihottuma vaihtelee voimakkuudeltaan sekä kestoltaan (muutama tunti-pari päivää)
Hoito:	oireenmukainen hoito, kuume- ja särkylääke
Eristämistarve:	päivähoidon yhden kuumeettoman päivän jälkeen

## VESIROKKO

Itämisaika:	10-21 vrk
Tartuntatapa:	pisaratartunta, tartuttaa jo 1 vrk ennen ihottuman puhkeamista
Oireet:	näppylät, jotka muuttuvat nopeasti rakkuloiksi, eri puolella vartaloa, myös hiuspohjassa ja limakalvoilla, kuume alkuvaiheessa, voimakas kutina
Hoito:	kutinaa helpottamaan "vesirokkovoiteet" tai lääkärin määräämä p.o lääkitys
Eristämistarve:	5 vrk ihottuman alkamisesta

